

Romanç del Dret de carreratge de la vila de Martorell

Martorell

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Martorell

Coordenades:

Latitud: 41.47436
Longitud: 1.93079
UTM Est (X): 410725
UTM Nord (Y): 4591969

Classificació

Número de fitxa 08114 - 92
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1996
Autoria de l'element: Jaume Arnella
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Dídac Pàmies Gual
Data de registre de la fitxa: dc., 10/12/2014 - 01:00

Descripció

Romanç que recorda els fets ocorraguts l'any 1396, quan el poble de Martorell passà a mans de la corona d'Aragó, després que el monarca Martí l'Humà, sofoqués les incursions del Foix al Principat: "Benvinguts els de la vila, i els que heu vingut dels voltants, els qui heu vingut de la comarca, tant si sou petits com grans. A tots plegats ara us canto, sense més cerimonial, i us dono la benvinguda, a aquest sopar Medieval. És el motiu de la festa, una commemoració, d'una data assenyalada, per a aquesta població. Fa sis-cents anys aquest poble, s'escaigué que va canviar, amb el dret del carreratge, que aquí es va venir a aplicar"

Història

Tant la lletra com la música va ser compostat per Jaume Arnella, i va estrenar-se a la plaça de l'Església, durant un sopar de Festa Major el dia 15 d'agost de l'any 1996. El motiu de la composició del romanç fou la celebració dels sis-cents anys que Martorell esdevingué "carrer" de Barcelona, quan el monarca Martí l'Humà, a la fi del mandat dels Foix l'any 1396, incorporà la baronia a la corona, i Martorell obtingué el privilegi d'ésser declarat carrer de Barcelona.

Bibliografia

Romanç del Dret de Carreratge de la vila de Martorell

ROMANÇO DEL DRET DE CARRERATGE DE LA VILA DE MARTORELL

AMB MOTIU DE CELEBRAR-SE ELS SIS-CENTS ANYS
QE ESDEVINGUE "CARRER" DE BARCELONA

Benvinguts els de la vila,
i els que heu vingut dels voltants,
els qui heu vingut de la comarca,
tant si sou petits com grans.

A tots plegats ara us canto,
sense més cerimonial,
i us dono la benvinguda
a aquest sopar medieval.

És, el motiu de la festa,
una commemoració
d'una data assenyalada
per a aquesta població.

Fa sis-cents anys, aquest poble
s'escaigué que va canviar,
amb el dret del carreratge
que aquí es va venir a aplicar.

Amb el dret del carreratge
un poble no gaire gran,
esdevenia "carrer"
d'un altre més important.

Aquest sistema s'usava
per canviar, de dret a llei,
de partànyer a un senyor noble
a dependre sols del rei.

I el poble petit tenia,
igual que les gran ciutats,
els mateixos privilegis
i també iguals llibertats.

Són "carrer" de Barcelona:
Cardedeu, Molins de Rei,
Mataró, Moia, Igualada,
Granollers i Martorell.

I una trentena de pobles
tot i que no en digui el nom;
vol dir que era un privilegi
que el perseguia tothom.

Però anem per passos, senyores,
que si no n'em de gairell;
fa sis-cents anys, que passava?
i com era Martorell?

Doncs resulta que la vila
d'aquí no s'ha bellugat
que Martorell ha esta sempre
al costat del Llobregat.

Abans com a Rubricatus
pels romans fou batejat,
en enforçar-se l'imperi
quedà com a Llobregat.

I associat sempre a la vila
un bastiment admirable
que a tot arreu es coneix;
el famós Pont del Diabl.

El que és ara Martorell,
aleshores pertanyia
a Castellvell de Rosanes
que era una gran baronia.

I el senyor d'aquestes terres
era molt llest i gens toix;
el seu títol nobiliari
era el de comte de Foix.

D'altres títols que tenia
aquest important senyor,
us en dono aquí la llista,
van ara a continuació.

Fou vescomte del Bearn,
Marsan, Gabarda i Lautrec,
-tot això és a Occitània,
pel que a mi em sembla i coneix.

I ja dins de Catalunya,
aquest comte era baró
de Castellvell de Rosanes,
vescomte de Castellbó.

Era un noble d'importància,
que mig país era seu,
i el seu nom, el nom de pila,
era el de comte Mateu.

I encara per adobar-ho,
un bon casament va fer;
era casat amb Joana
la filla de Joan Primer.

que era el rei de Catalunya
i també de l'Aragó,
i, en agrada-li la caça,
li deien el Caçador.

Perdoneu si m'embolico,
i no en traiem l'entrellat,
però tot això a les escoles
ho havien d'haver ensenyat.

Però tot era Don Pelayo,
i herois llunyans, de renom,
i això ho he après pel meu compte
i perdent hores de son.

I seguim, sense disdreure'ns:
estant, un dia, caçant,
d'una manera sobtada,
va morir el rei Joan.

que és conegut en la història
com el rei Martí l'Humà.

Però en Martí era aleshores
a Sicília amb el seu fill
per una qüestió successòria
amb bastant risc i perill.

Era Maria de Luna
muller de Martí l'Humà,
i ella estava a Barcelona
amb poders per governar.

Mort el rei, i sense l'home,
ella assumí, tot seguit,
la successió i la regència
fins que tornés el marit.

I ara ve quan s'emboïca
perquè ve el comte Mateu
i ser rei ell reivindica
i que tot el dret és seu.

pels drets de la seva dona
que és filla del rei mort;
i s'aïceca en peu de guerra,
ja veieu si anava fort.

fa sortir de Barcelona
un exèrcit cap aquí.

És un vint-i-vuit d'agost,
mil tres-cents noranta-sis,
per això aquest any es celebren
sis-cents anys, per ser precis.

De llancers n'hi ha una vintena,
ballester, un centenar,
cent més com d'infanteria
i al davant el capità.

En ser aquí ja es divideixen,
i uns pugen al Castellvell
i els altres a les muralles
que rodegen Martorell.

I la via capítula
just a l'endemà al matí,
el castell aguanta uns dies
però es redueix també a la fi.

Jurats, prohoms de la vida
presenten al capità
un plec amb setze capítols
per si els poden negociar.

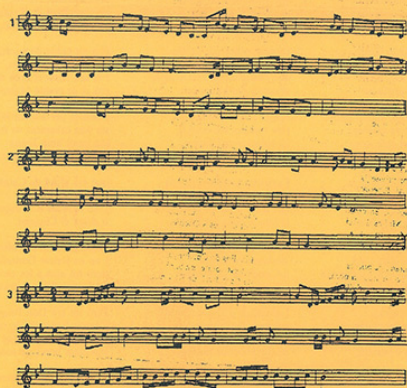
va travessar els Pirineus
i en ser al Bear va morir.

I aquí acaba aquesta història
tal i com conten els annals,
si és que us ha atabalat massa,
perdoneu, oh comensals.

El cas és que aquí es celebra
una festa medieval
és oberta i és alegre
i això deu ser el principal.

Sentir la història del poble,
saber el més interessant,
potés la millor manera
de mirar cap endavant.

I ara sí, senyors, que acabo;
ja ja toco el pirandó.
A tots plegats bones festes,
visca la Festa Major!

Aquest romança, lletra i música de Jaume Arnella i especialment encomanat per l'Ajuntament, ha estat
estrenat a la plaça de l'Església en el marc de sopar medieval de la Festa Major, el dia 15 d'agost de 1996.

AJUNTAMENT DE MARTORELL
Patrimoni de Cultura